Dosarul nr. 4r-559/24 *(4-23083839-02-4r-07022024)*
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Aurelia Cazacliu

D E C I Z I E
În numele Legii

29 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele completului, judecător: Oxana Robu
Judecătorii: Vitalie Budeci și Vladislav Schibin

Examinând în ordine de recurs, *fără prezența părților la proces,* recursul agentului constatator din cadrul DP „Centru" a Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Andrei Guțu declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 octombrie 2023, în cauza contravențională, la contestația făptuitorului Guzun Grigore asupra Procesului-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2023 în baza art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond: 12.06.2023 – 03.10.2023;
în procedura instanței de recurs: 07.02.2024 – 29.01.2025.
Procedura de citare legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru -

A C O N S T A T A T:

1. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2023, încheiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, Guzun Grigore, a fost sancționat în baza art. 236 alin.(1) Cod contravențional cu aplicarea amenzii în mărime de 12 unități convenționale, echivalentul a 600 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, fiind reținut în sarcina acestuia că, la data de 05.04.2023, conducând automobilul de model Mercedes 320 cu n/î ***** în sec. Botanica, mun. Chișinău a depășit limita de viteză în localitate cu 19 km/h, deplasând-se cu viteza de 69 km/h.

La data de 05.06.2023 făptuitorul Guzun Grigore, a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 23.05.2023, solicitând anularea

procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicare a sancțiunii contravenționale ca ilegale, cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației, făptuitorul Guzun Grigore a indicat că, procesul-verbal în cauză este lovit de nulitate absolută, întrucât a fost încheiat contrar prevederilor legale ale Codului contravențional, or, asemenea carențe sunt inadmisibile într-un stat de drept și nu pot fi tolerate. Solicită, făptuitorul Guzun Grigore, admiterea contestației cu anularea procesului-verbal din 26.05.2023 de aplicare a sancțiunii contravenționale și încetarea cauzei contravenționale, pe motivele indicate în contestație.

2.*Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 octombrie 2023*, s-a admis contestația făptuitorului Guzun Grigore asupra Procesuluiverbal cu privire la contravenție din 26.05.2023 în baza art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional, ca întemeiată. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2023 în privința lui Guzun Grigore în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional ca ilegal, cu încetarea procesului contravențional.

3.*Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul DP „Centru" a Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Andrei Guțu, a declarat recurs prin care solicită, admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 octombrie 2023 și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului s-au indicat următoarele aspecte:

- instanța și-a întemeiat hotărârea prin faptul că agentul constatator nu a anexat actele probatorii care confirmă încălcarea regulamentului circulației rutiere. Menționează că la întocmirea procesului verbal agentul constatator a respectat normele procesuale și material expuse, totodată a prezentat probele accumulate în cadrul dosarului contravențional intentat în privința cet. Guzun Grigore, care demonstrează existența faptei contravenționale.

4.În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului *(f.d. 25-27)* și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5.*Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat, este fondat și urmează a fi admis din următoarele considerente.*

5.1.În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

5.2. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

5.3.În fapt, Colegiul penal constată că, pentru a se pronunța instanța de fond a reținut că, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție din data de 26.05.2023 rezultă că fapta imputată făptuitorului Guzun Grigore a fost săvârșită la data de 05.04.2023, la procesul verbal fiind anexată poza foto asupra faptului contravențional, extrasă din Sistemul unic de monitorizare, ceea ce denotă că cauza contravențională a fost constatată prin intermediul mijloacelor tehnice.

Astfel, prima instanță a constatat că la materialele cauzei lipsește citația în adresa făptuitorului Guzun Grigore, prin care s-ar solicita depunerea declarației despre identitatea conducătorului vehiculului la data de la 05.04.2022, precum și lipsa confirmării care să ateste cine era proprietarul automobilului cu n/î *****, la acea dată și dacă făptuitorul a confirmat conducerea de către el a automobilului în cauză. Prin urmare, instanța de fond a constatat că aceste încălcări duc la ilegalitatea procesului de constatare a contravenției și de încheiere a procesului-verbal de către agentul constatator.

5.4. Colegiul penal verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, reține că procesul-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2023, încheiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, prin care Guzun Grigore, a fost sancționat în baza art. 236 alin.(1) Cod contravențional cu aplicarea amenzii în mărime de 12 unități convenționale, echivalentul a 600 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, fiind reținut în sarcina acesteia că, la data de 05.04.2023, conducând automobilul de model Mercedes 320 cu n/î ***** în sec. Botanica, mun. Chișinău a depășit limita de viteză în localitate cu 19 km/h, deplasând-se cu viteza de 69 km/h., *a fost întocmit în prezența făptuitorului Guzun Grigore, ultimul contrasemnându-l, fără a invoca careva obiecții (f.d. 7).*

5.5. Colegiul penal însă consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenței acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

Nu în ultimul rând, urmează a fi menționat că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a agentului constatator pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să

administreze și alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil.

6.Totodată, instanța de recurs subliniază că, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Cod contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale.

Așadar, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele.

7.În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientului.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

8.Colegiul consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat că probele i-au fost prezentate contravenientului la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, cu care ultimul a fost de acord, cărora instanța de judecată nu le-a dat o apreciere corespunzătoare.

Conform art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare.

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

9.În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește aprecierea tuturor probelor prezentate de agentul constatator.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator, datele care pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

10.În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției *(c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).*

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator, a casa hotărârea Judecătoria Chișinău sediul Buiucani din 03 octombrie 2023 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

11. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2), lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Admite recursul declarat de agentul constatator din cadrul cadrul DP „Centru" a Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Guțu Andrei, casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 octombrie 2023, în cauza contravențională, la contestația înaintată de către Guzun Grigore asupra procesului-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2023 în baza art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional, *cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecător: Vitalie Budeci

Judecător: Vladislav Schibin